

Juldagen

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 2:1–20.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Kommen låtom oss jubla i Herranom och förkunna det närvarande mysteriet! Den åtskiljande muren är riven, det flammande svärdet viker undan, och kerubim lämnar livets träd. Ty Faderns väsens avbild, evighetens Herre, anammar människogestalt. Han förblev vad han var: evig och oföränderlig Gud, och vad han ej var, antog han: han blev människa av kärlek till människorna. Till honom vilja vi ropa: Du, som är född av Jungfrun, förbarma dig över oss.

Så får vi med dessa ord från det kristna österlandet ännu en gång tillbedja julens under, mandomsanammelsens underbara hemlighet, den centrala händelsen, kring vilken hela mänsklighetens historia kretsar. Denna tillbedjan rannsakar inte detta underers möjlighet, men den bekänner klart och tydligt, undervisad av Gud själv i Ordet, vad denna Guds mandomsanammelse innebär. Den rättrogna kristenheten, vår evangelisk-lutherska kyrka, ställer därför med biblisk skärpa och klarhet i sin heliga beaktelse fram människoblivandets innebörd, så att alla falska, mänskliga och vilseförande tankar utstöts ur kyrkan. Bara genom en sådan undervisning kan vi förhjälpas till en rätt tillbedjan, ett rätt julfirande. Bara så får Gud sin rätta ära.

Vi får i dag inte tänka oss, att Gud Sonen, Den Andra Personen i Den Heliga Trefaldigheten, endast ikläder sig en yttre klädnad, som vore Marias son till kropp och själ. Då skulle vi i dag blott fira vad redan Gamla testamentet bjuder oss, som då Gideon skådade det eviga Ordet, "malak Jahve", "HERRENS ängel" i synlig gestalt och full av vanda ropade: "Ve mig, Herre, HERRE, eftersom jag nu sett HERRENS ängel ansikte mot ansikte!" (Dom. 6:22) Denna mansgestalt var förgänglig, en tillfälligt vald klädnad, liksom eldstoden var i öknen för samme Kristus, samme "HERRENS ängel". Icke något sådant firar vi i dag. Vi firar något helt annat: att Gud blev människa, att "Ordet vart kött", att "vad han ej var, antog han". Liksom Sonen av evighet är fullt och helt Gud, är han nu fullt och helt människa, så att han med sin

högheliga gudomliga person införlivat Marias livsfrukt, den mänskliga natur, som kom av Jungfrun. "Han blev människa" betyder, att vårt kött och blod lyfts in i Den Heliga Treenighetens sköte, att Sonens gudomliga natur genomtränger, genomglödgar och upphöjer vår ringa natur till Guds lekamen, Guds blod. Ingen glaskupa skiljer mänskligt och gudomligt i Jesus Kristus. Mandomsanammelsen är ingen lek med ord utan en full och hel verklighet: "han blev människa".

Detta är förvisso inte "var mans tro". (2 Tess. 3:2) Det mesta tal, som vi hör om Jesus, också i s. k. religiösa sammanhang, har ingenting alls att göra med vad vi i dag firar. Den Jesus, som paraderas i religionsläroböckerna, i tidningsledare och politiska tal, är närmast att betecknas som en ond demon, en Guds apa, som söker härma den trefalt Helige. Ändå sträcker sig förnekelsen längre in på fromhetens egna inmutade områden. I de många sekterna till höger och vänster om den rättrogna kristenheten förvägras Jesus Kristus den gudomliga ära och tillbedjan, som tillkommer hans skapade, korsfästa och förhärligade mänskliga natur. Den tillbedjan, som vi i mässan ägnar Guds heliga och dyrbara lekamen och blod, är för många främmande, inte bara för att de inte tror på sakramentets under utan också för att de finner Jesus som människa vara något helt annat än den tillbedjansvärda gudomen. Så upphäver de och förnekar de det Guds människoblivande, som är vår juldags budskap. Härom säger vi så:

- I. vi förkunnar Guds ankomst till oss som Marias son,
- II. vi förkunnar vår naturs upphöjelse till gudomlig ära,
- III. vi förkunnar gudamänniskans seger över Guds vrede mot oss.

I. Vi förkunnar Guds ankomst till oss som Marias son.

Till Guds storhet och upphöjdhet hör inte, att han genom sin härlighet är utestängd från sin skapade

värld. Han är skild från synden men inte från skapelsen, som genomträngs av honom. Så är hans för-
ening med den mänskliga naturen, att i Kristus bor
"gudomens hela fullhet lekamligen" (Kol. 2:9), ingen
förnekelse av hans gudom, hans upphöjdhet. Gud
gudom ger honom tvärtom rätt och möjlighet att
fullborda det undret: "vad han ej var, det antog han".
Han kommer till oss som Marias son, i varje steg,
som han tog på denna jord, i varje ord, som han har
talat. Så är det ingen människodyrkan, idoldyrkan,
jesuism, som vi förkunnar, utan tron på Gud i köttet,
på Jesus Kristus, Guds och Marias son. Utan varje
inskränkning är Jesus Herren vår Gud, som i alla
sina gärningar måste tros just som sådan.

II. Vi förkunnar vår naturs upphöjelse till gudomlig ära.

Om så Guds Son verkligen nedstigit i vårt kött och
blivit människa bland oss människor, gäller i samma
mån, att vår mänskliga natur i Sonens kropp och själ
lyfts in i gudomen och upphöjts till gudomlig ära.
Kyrkans heliga fäder betygar ständigt sin utsäg-
liga glädje, "en stor glädje", över att i tron skåda vår
arma, skapade natur prydd med en härlighet, som
icke tillfalligt någon ängel. Högre än keruber och se-
rafer, änglar och ärkeänglar tronar vår broder i vår
mänskliga natur. Därmed ges oss den mest tvingan-
de och bevakande försäkran om att Gud verkligen är
en människoälskande Gud, att han är vår Gud, att

han är helt och hållet vänd till oss. Vart vi än skådar,
finner vi honom, som är människa, som i detta nu
ännu är kött av vårt kött, ben av vårt ben, blod av
vårt blod.

III. Vi förkunnar gudamänniskans seger över Guds vrede mot oss.

När vi med all kraft bekänner Guds nedstigande till
oss och vår naturs upptagande i gudomen, måste vi
samtidigt bekänna och utropa, varför detta utsäg-
liga under har skett. Det kan inte bättre uttryckas
än med de inledande orden i vår predikan: "Den åt-
skiljande muren är riven, det flammande svärdet viker
undan, och kerubim lämnar livets träd". Den gudom-
liga vreden "skiljemuren som stod mellan oss, nämligen
ovänskapen" (Ef. 2:14) har nedkämpats av den ende,
som förmådde det, den eviga gudamänniskan, "se-
dan han genom korset hade i sin person dödat ovän-
skapen". (Ef. 2:16) Därmed dras domen tillbaka och
vägen till paradiset, som stängdes vid syndafallet, är
öppnad. I den människoblivnes ställföreträdarskap
räknas vi alla som honom lika, som iklädda hans se-
ger, hans rättfärdighet. Det är den julens frukt, som
vår predikan i detta nu skänker åt tron, och som
strålar fram ur sakramentets tillbedjansvärda leka-
men och blod, i vilka vi gjorts till Guds rätta barn.

Amen.